

Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2025. december 13.,
szombat
LXXVII. évfolyam
282. (22148.) sz.
Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Jövő év decemberéig újjáépülhet

Bontják az Egyesülés negyedi napközit

Írásunk a 2. oldalon

Fotó: Szer Pálosy Piroksa

Decemberben se feledje el idejében megújítani előfizetését a Népújságra! Ha előfizet, olcsóbban kézhez kapja, mint ha megvásárolná!

Népújság falinaptár – kapható az újságárusoknál!

Harmathék szerint a világ
Abban, amit a marosvásárhelyi Art Nouveau Galériában a bajai művészpárpár, Harmath István és Harmath Ica a nézők elé tár, valóban az egész világ felsejlik.

3.

50% KEDVEZMÉNY

Közellátó szemüveglencsék nyugdíjasok számára.

2025.11.01. – 2025.12.31.

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

ALULNÉZET

FÜLBEMÁSZÓ AKKORDOK

Horváth Szekeres István karikatúrája

DECEMBER

13

SZOMBAT

Ma LUCA,
holnap SZILÁRD napja

Az év 347. napja, hátravan 18 nap

7:57

1:20

16:35

12:59

A nappal hossza:
8 óra 38 perc

IDŐJÁRÁS

Változóan felhős ég

Hőmérséklet:

max.: 6 °C

min.: 1 °C

naptár

Isten éltesse!

SZILÁRD: magyar nyelvújítási változat a Konstantin magyarátsára. Női párja: Szilárda.

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR: 2025. december 12.	
1 €	5,0904 lej
1 \$	4,3406 lej
100 Ft	1,3252 lej
1 g arany	604,2300 lej

ELŐFIZETÉS

A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Mentor Díj kiváló oktatóknak

A MOL Románia által támogatott és a Közösséget Alapítvány által szervezett program alapján 2010 óta évente tíz olyan kiváló tanárt, edzőt, nevelőt díjaznak, akiknek jelentős, meghatározó szerepük volt a tanítványaik életében.

A díj egy trófea, Ioan Nemțoi üvegművész alkotása, és 10.000 lej pénzjutalom. A jelöléseket online lehet benyújtani 2025. december 31-ig. Részletek és jelölési űrlap: <https://www.kozosseget.ro/hu/mentor> (közlemény)

Marosvásárhely és Marosszentgyörgy határában

Jelzőlámpákkal teszik gördülékenyebbé a forgalmat

Elkezdődött a napokban az intelligens jelzőlámparendszer kiépítése a Marosszentgyörgyön áthaladó 15-ös országúton, az Északi és Kápolna utcák kereszteződésénél – újságolta a jó hírt Sófalvi Szabolcs polgármester, aki reménykedik, hogy a jövő év első felében már működőképes is lehet a rendszer. A beruházás célja a balesetveszély elhárítása és a forgalom gördülékenyebbé tétele.

Menyhárt Borbála

A marosszentgyörgyi önkormányzat régóta tervezi, hogy jelzőlámpákkal lássák el a község marosvásárhelyi kijáratánál lévő útkereszteződést, ugyanis az utóbbi időszakban megnőtt a gépkocsiforgalom a környéken, több koccanás és baleset is történt. Az Északi utca térségében, ahol több lakónegyed, onkológiai kórház, valamint sportkomplexum is épült, jelentősen megnövekedett a forgalom, emiatt igen nehézkesse és veszélyessé vált az Északi utcából a főútra való kihajtás. Ugyanakkor amióta megnyílt a Maros Megyei Sürgősségi Kórház melletti parkoló, ahonnan ugyancsak

Remélik, hogy feloldják a forgalmi dugókat

ki lehet hajtani a Kápolna utca irányában a marosszentgyörgyi főútra, a gépjárműforgalom tovább nőtt a helyszínen. A szóban forgó útkereszteződés egy része Marosvásárhely közigazgatási területén található, emiatt szükséges volt, hogy a városvezetés is rábólintson a beruházásra, ami nemrég meg is történt. Az Országos Útügyi Hatóság kérésére egy forgalmi tanulmány is készült, amely bizo-

nyítja, hogy valóban indokolt a jelzőlámparendszer kiépítése a szóban forgó útkereszteződésben. A jelzőlámpás rendszer megvalósítását kissé bonyolítja, hogy a közelben található egy automata sorompókkal ellátott vasúti átjáró, amelyet figyelembe kell venni az intelligens jelzőlámpák működtetésénél, azonban a szakembereknek sikerült megtalálni a megfelelő műszaki megoldást.

Jövő év decemberéig újjáépülhet

Bontják az Egyesülés negyedi napközit

Bontják az Egyesülés negyed egyetlen napközi otthonos óvodáját. A marosvásárhelyi Szabadi úti Gyermekek Világa napközi otthon és óvoda manzárdépítési és épületbővítési munkálatai során az egyik szárnyat teljesen lebontották, ami az érintettek döbbenetét és sajnálkozását váltotta ki. A szomszédságában a kábelgyárat tették a földdel egyenlővé, ezért sokan arra gondolnak, hogy talán hasonló sorsra jut az óvoda is, és sajnálkoznak, mivel a külső szemlélők számára szépen felújított, stabil épületnek tűnt.

Szer Pálosy Piroska

Az Egyesülés negyedben élő több száz gyereket idéntől már a Gh. Marinescu utca 62. szám alatti faipari iskolaközpontba szállítják a szülők. Mivel a jelek szerint ez jövő

évben is így marad, az érintett családokon kívül pluszterhet jelent a Maros-hídon áthaladó reggeli közúti forgalomban résztvevők számára is. A szülők felháborodása nem véletlen, a környék lakói az épület bontását könnyörtelennek

vélik, ezért a bontást megindokló érvek mellett kíváncsiak voltunk arra is, hogy mikorra várható az óvoda és napközi átadása, az apróságok mikor vehetik újra birtokba az új épületet, illetve a nehezen épülgető bölcsődét. Egyébként a bontás szükségessége mellett érvelt egy egykori alkalmazott is, aki szerrint folyamatosan penészedtek a falak, a termék pedig jóval kisebb méretűek voltak, mint egy korszerű napköziben.

– *Miért bontották le az épület-részt, felhasználják-e a kemény, nem korhadt gerendákat, tetőcsere-*

peket, amelyek rendkívül tartósnak tűntek? – *kérdeztük a marosvásárhelyi önkormányzat iskolákért felelős igazgatóságának vezetőjét, Horațiu Lobontot.*

– Az épület egyik szárnyát azért kellett lebontani, mert a tervben ez volt az előírás, és ahhoz, hogy valamit felújítsunk, kibővítsünk, a keletlenlenséget, a bontást is fel kellett vállalni. A látszat ellenére nem volt annyira stabil az épület, az alapzat alatt homokréteg van, ezért a manzárdrészt nem bírta volna meg. A lebontott anyagot a munkálatok során nem használjuk fel, minden építkezési törmelék lesz, a gerendákat sem lehet hasznosítani a méretük miatt.

– *Hány épületszintet és termet építenek a régi helyére, és mikorra várható az építés befejezése?*

– A régi óvodában és napközi otthonban négy csoport számára volt elegendő terem, az új épületben a tervek szerint 15 terem lesz, illetve alagsor, földszint, emelet és tetőtér. A terv szerint 2026 decemberéig el kell készülnön az új épület, a beruházás a hozzáadott értékadó (TVA) nélkül 10.500.000 lej.

– *A Víztelep utcai bölcsődét 2025-ben át kellett volna adni, de az is nehézkesen halad, mivel a kivitelezővel akadtak nézeteltérések. Arról mit tudhatnak meg az egyre nagyobb számban érdekelt szülők?*

– A bölcsőde építését is folytatják, aláírtuk az új szerződést, a biz-

tosítékot a vállalkozónak le kell tennie, és azt is jövő év decemberéig kell befejezzék.

Tavaly júliusi megkeresésünk alkalmával Marosvásárhely elöljárói azt nyilatkozták, hogy megpróbálják úgy megoldani az épület bővítését, hogy az ne érintse negatívan a szülőket és gyerekeket. Az Egyesülés negyedet kiszolgáló óvoda és napközi otthon bővítésének szükségességét azzal indokolták, hogy rengeteg fiatal szülő költözött a környékre, a napközi befogadóképességét növelni kell, mivel már így is sok beiratkozásra jelentkezőt el kellett utasítson az óvoda vezetősége.

A Gyermekek Világa/Lumea copiiilor óvoda és napközi otthon épületét 2010/2011-ben ugyancsak helyi költségvetésből újították fel, tavaly 200 gyerek volt beíratva. A környéken az utóbbi tíz évben a nagyméretű ingatlanberuházásoknak köszönhetően kezdett gyarapodni a lakosság, főleg fiatalok költöztek az új építésű ingatlanokba. Korábban nem volt akkora igény, így a felújítás idején állítólag még nem volt indokolt az épületbővítés, utólag vették tervbe az óvoda befogadóképességének növelését. Egy különálló, új óvoda építéséhez kb. 35-40 ár területre lett volna szükség, de állítólag a környéken az önkormányzatnak nem volt olyan terület a tulajdonában, amely megfelelő lett volna egy teljesen új óvoda építésére.

Tavaly még stabilnak tűnt az épület, de szűknek bizonyult

Fotó: Szer Pálosy Piroska

NÉPÚJSÁG

MAROS MEGYEI NAPILAP

Kiadja az IMPRESS KFT.

FŐSZERKESZTŐ:

Karácsonyi Zsigmond

FŐSZERKESZTŐHELYETTES:

Vajda György

LAPSZERKESZTŐ:

Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.

Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro

SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro

Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.

A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.

Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.

Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

642357800069

ISSN 1220-3475 (print);

ISSN 1584-3238 (online)

A NÉPÚJSÁG HETI KULTURÁLIS MELLÉKLETE

1710. szám

SZERKESZTETTE: KAÁLI NAGY BOTOND

Tandori Dezső

A repülés

Valaki egy kalitkában repül,
páros lábbal kapaszkodik a rúdba,
helyben sem marad, el sem menekül,
mikor akarja, oda térhet újra,
nem ugyanaz, bár át sem lényegül,
csak zúgásig felpörgeti a szárnyát,
csak éles, sippogó hangokat ad,
és nem tudom, miféle térbe lát át,
mire érzi e mozdulatokat,
melyek megosztják kétféle homályát,
felével lát, engem is, tudhatom,
ahogy ültő helyemből közelítem,
át sem kell törnöm fényhomályomon,
nem is kell hozzá mozdulnom sem innen,
ahogy nem marad utána se nyom,
hogyan ott repült, helyben, lehűnyva ekképp
valami szem, mely így hiánytalan,
s a verébközelség s emberközelség
megvalósul általa s általam,
és mindegyikünk visszaveszi terhét,
melyet, csak egy repülésnyit, letett,
csak egy figyelésnyit, nem egyedül, nem
együtt, csak ami módon lehetett,
magam csak azt nem érzem épp „repültem”,
és ő csak azt nem érzi épp: „veled”.

87 éve, 1938. december 8-án született Budapesten a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth- és József Attila-díjas költő, író, műfordító, a Digitális Irodalmi Akadémia alapító tagja. Elhunyt 2019. február 13-án Budapesten.

Az e heti Múzsát a Harmath-művészházaspár alkotásaival illusztráltuk

Harmathék szerint a világ

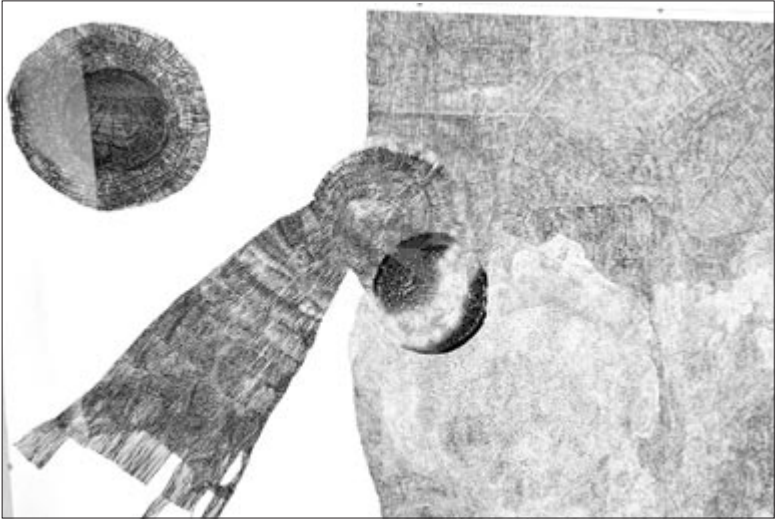
Nagy Miklós Kund

Talán a címbe emelt világ helyett jobb lenne az emberiség fogalmát használni? Vagy csak annyit, hogy ember? Abban, amit a marosvásárhelyi Art Nouveau Galériában a bajai művészházaspár, Harmath István és Harmath Ica a nézők elé tár, valóban az egész világ felsejlik, de mindenekelőtt az belőle, ami emberi mivoltunkra vonatkozik. Gazdagon, ötletesen, empaticusan. Párban minden komplexebb, ekképpen a valóság, sőt még az álom is könnyebben megragadható, árnyaltabban tükrözhető. Ezt tárlatuk címválasztásában is jelezték a vendégkiállítók. A műfaji kettősség, a szobrászat és grafika együttes jelenléte pedig erre még rá is erősít. Olyan erényekben bővelkedő, színvonalas és látványos kiállításnak örülhetnek a vásárhelyiek, amelynek emlékét biztos hosszasan megőrzi majd magukban. Harmathéknak ez az első nagy, közös jelentkezése városunkban.

Tavaly már bemutatkoztak együtt Szovátán egy kisebb válogatással, és akkor közelebb hoztuk őket olvasóinkhoz egy önvallomásos interjúval is, de ez a mostani tárlat érzékelteti igazán meggyőzően kiemelkedő művészi kvalitásaikat, kitartó alkotói szenvedélyüket.

Harmath Istvánt eléggé sokan ismerik, becsülik Marosvásárhelyen, Bethlen Gábor szobra nem csak a

főtéren találta meg illő helyét, a helybeliek szívében is ott van. Pár nappal a tárlatnyitó előtt avatott Türr István-alkotásának híre is eljutott ide Bajáról. Magyarországon, Erdélyben emelt más köztéri műveiről is többen tudhatnak. Harmath Ica tehetsége, egyedi megoldások felvonultató grafikai munkássága viszont mostantól mélyül a vásárhelyi köztudatba. A marosvásárhelyi

lyibe, ezt nem árt hangsúlyozni, mert szülővárosa, Kézdivásárhely polgárai feltételezhetően tájékozottabbak őt illetően. A házaspárral egyébként egy 2022-ben készült gernyeszegi riportban is találkozhattunk a Múzsá közönsége. Akkor a Kastélypark Művésztelep meghívottjai voltak. Mégis meglepetésként hatott mindaz, amivel ezúttal előrukkoltak. Ica grafikai minőségben és mennyiségben is lenyűgöztek a helybeli művészetkedvelőket és a szakmát, a kollégákat is. Rég az ideje nem láthattunk erre felé ennyire igényes és műves rajzkiállítást. István pedig különleges kispasztikáival, sajátos leleményeivel lepte meg a nézőket.

A *Párban* cím kapcsán érintett kettősség egyfajta ellentétezt is feltételezhet. Ezen a kiállításon fekete ütközhet fehérrel, tömeg az egyénnel, monumentalitás a kisszerűséggel, harsányság a befelé fordulással. Észérvek szembesülnek érzelmekkel, valóság az álomszerűvel, dráma a lírával, geometria az

organikus korlátlansággal, és így tovább, a felsorolás folytatható. Nem feltétlenül kizáróak a kontrasztok. Egymást hol kiegészítik, felerősítik, hol harmóniává szelődülnek. Harmath Ica impozáns rajzain például a fekete és fehér között a szürke számtalan finom árnyalata hat oly módon érzékeinkre, hogy a képet már-már színesnek látjuk. „Szabadnak álmodom magam”... jut eszembe a művészről egyik megkapó alkotásának és egyéni kiállításának a címe. Úgy válik szabaddá, hogy közben tökéletességre törekedve, millió ceruzavonással teremt vonalhálót, abból foltot, a foltból külön kirajzolódó textúrát. Akárha digitális eszközökkel hozna létre makulátlan printet, miközben hihetetlen kitartást és roppant idő- meg munkabefektetést igénylő, finom rajzolással koptatja apróra a Koh-i-Noor és H ceruzát vagy a derwentet. Az elénk varázsolt látomás pedig meditációra készítet, szabad csapongásra ég és föld, mikro- és

(Folytatás a 4. oldalon)

Harmathék szerint a világ

(Folytatás a 3. oldalról)

makrovilág között. Ne csodálkozzunk, hogy olykor az a benyomásunk, a rajz külön életre kelt, a rajzolótól elszakadva elkezd járni a maga útját, mint növény a természetben, hogy indáival fonja körbe környezetét. Máskor meg a mértani formák szigorából kitörve csábítanak játékoságra a vonalak.

A játék a szobrászt is megejtette. A méltóságot, emberi nagyságot, tartást, nemes arc- és jellemvonásokat megtestesítő, egyénített köztéri alkotások, portrék, emlékművek ellenpólusaként Harmath István ezen a kiállításon sok ironiával és önironiával társadalomkritikai vénáját hagyta megnyilatkozni. Ebben is főszerephez jut az ember, de annak csupán a minimális méretűre csökkentett, jelzésszerűen azonosított mása. Tömegbe gyűjtött, egybegyűrt, eszközzé tett pálcikaemberek sokasága kerül abszurd helyzetekbe, válik manipulálhatóvá, köznapi tárgyak, játékszerek kiszolgáltatott alkotóelemévé. Egyfajta szobrászi boszorkányműre teremtkei, agyagból gyúrt, más anyaggal is társított kispasztikák tűnnek fel a galéria különböző pontjain. Pálcikaemberkéket egyenget a téstába a laskanyújtó, ők

vannak befőttesüvegekbe sűrítve a spájzban, ömlesztve a serpenyőben, terítőre nyomtatva, óriás pörgettyűre csimpaszkodva, gépfegyvergolyók töltelékeként, a lerágott almacsutkában, a megrágott fakéreg maradványaiban a hatalom kénye-kedvére. Magunkra ismerünk? Attól tartok, igen. A szobrász üzenete is ilyesmire célozhat. De ez csak a kiállítás egyik része. Harmath István professzionalizmusát, ötletességét, csapongó fantáziáját meghökkentően tanúsítja szokatlan formavilágot felmutató papírszobor-sorozata. Mintha fehér lapra vetett tusrajzok, könnyed ecsetvonások kelnének ugrásra készen nyughatatlan életre a kesze-kusza, drótszerű fémvázra merevülve. Megmozgatják a nézői képzeletet, s a gondolatba feltétlenül befészkei magát a monumentalitás érzete. Az emeleten ennek már a kinetikus változatát is megismerhetjük. Árnyjáték telíti újabb összetevővel a kis szoboregyüttest. A korong körbe forgó papírszobrocskák falra vetített, felnagyított árnyéka hangulati töltettel jelzi a gazdagítás lehetőségét.

A megújulás, a váratlan, illetve kiszámítható reakciók keresésére beszédes példa az is, amikor a szobrász a kicsinél még kisebb

méretekben érzékelteti a monumentalitást. Erre is van a kiállításon néhány átlátszó doboz alatt védett, szellemes miniplasztika.

Az egyik apró szerkentyű egy fura egérfogó. Mire a néző ezt is észreveszi, ez az érdekes, szép páros tárlat már rég rabul ejtette.

Átadták a Magyarország 365 fotópályázat idei díjait

Átadták a Magyarország 365 fotópályázat idei díjait csütörtökön este Budapesten, a Lónyay-Hatvány-villában. A fotópályázatra idén is hat kategóriában – Állat- és növényvilágunk; Tájaink és kertjeink; Építészetünk és városaink; Kultúránk és művészetünk; Sporteseményeink; Közösségi élményeink – lehetett pályázni egyedi képekkel vagy sorozatokkal.

A pályázatot hetedik alkalommal hirdették meg a Magyar Örökség Kezdeményezés Nonprofit Kft. és a Batthyány Lajos Alapítvány koordinálásában. A 2019-ben indított kezdeményezés az ország legnagyobb fotópályázata, amelyre idén is több mint 44 ezer képet küldtek be amatőr és profi fotográfusok.

„Hét év alatt összesen 256.770 képet küldtek be a pályázatunkra, ez azt jelenti, hogy naponta száz fotó készült számunkra” – hangsúlyozta Kaiser Ottó Balogh Rudolf-díjas fotográfus, a pályázat zsűrielnöke a csütörtöki díjátadón.

Megjegyezte ugyanakkor, hogy a fotográfia a megszületése óta nem élt át olyan kényes időszakot, mint napjainkban. „Képek tömegtermelésének időszakát éljük, percenként pixelek megatonnáit zúdulnak ránk. Az azonban nem változott, hogy a képek hatása nagyon erős az életünkben. Az internet falára felkerülő képekből építünk magunknak egy világot, ami működik, de nem

A díjazottak és a zsűri tagjai, elől Kaiser Ottó Balogh Rudolf-díjas fotográfus, a pályázat zsűrielnöke (b3), valamint Csörögi Dóra fotográfus (b) és Keleti Éva Kossuth-díjas fotográfus (b2) zsűritagok a Magyarország 365 fotópályázat díjátadó ünnepségén Budapesten, a Lónyay-Hatvány-villában 2025. december 4-én. Fotók: MTI/Kocsis Zoltán

mindegy, milyen képek kerülnek oda” – fogalmazott.

Kaiser Ottó minden pályázót arra biztatott, hogy felelősséggel alkosson, és jelenítse meg saját kultúráját, környezetét. „Az erővel, ami ezekben a képekben van, üzenni tudunk, ezek a fotók mesélnek rólunk, identitásunkról, a valóságról, hitünkéről” – mondta. A zsűrielnök szerint a fotósok feladata az, hogy megkeressék a csodákat, és tekintésük a fotográfiát kreatív játszótérnek. „Hét év tapasztalata azt mondatja velem, hogy egyre többet szeretjük fényképezni Magyarországot, és ez nemcsak a fotográfusnak szerez örömet, hanem a nézőnek is. Az idej anyag nagyon

izgalmas volt, sokkal több saját ötlet volt, mint tavaly, és sok volt a pillanatkép, ami a fotográfia királynője” – fogalmazott Kaiser Ottó.

Keleti Éva Kossuth-díjas fotográfus, a zsűri tagja arról beszélt, hogy jó látni a díjátadón a sok fiatal arcot, tehát biztosított a pályázat jövője. „A Magyarország 365 a fotográfia ünnepe, mert átöleli mindazt, amit a fotó az egész országnak jelent. A mai fotográfia gyökerei a múlt század harmincas éveibe nyúlnak vissza, amikor Robert Capáról és Paul Almásyról beszélt a világ. Akár a mostani díjazottak nevére is csettinthetnek tíz-tizenöt év múlva világszerte. Köszönet a pályázat szervezőinek, hogy minden évben láthatjuk, mit jelent Magyarország a 21. században, a fotósoknak és a magyaroknak, ebből látjuk a jövőnket, a múltunkat és a jelenünket” – fejtette ki Keleti Éva.

A Magyarország 365 fotópályázat célja, hogy az alkotók lencséjén keresztül, egyedi látásmóddal mutassa be hazánk természeti kincseit, tájait, építészetét, kultúráját, sportéletét, az itt élő közösségeket, mindazt, amire büszkék lehetünk a Kárpát-medencében.

A szakmai zsűri minden kategóriában három díjat osztott ki, és átadták a zsűri különdíját. Az első helyezettek és a különdíjas nettó 2 millió forintos, a második helyezettek 1 millió forintos, a harmadik he-

lyezettek 500 ezer forintos díjazásban részesültek.

Az idei, héttagú zsűri tagja volt Kaiser Ottó és Keleti Éva mellett Haris László fotóművész, kiváló művész, a Magyar Művészeti Akadémia elnökségi tagja; Szalontai Ábel Balogh Rudolf-díjas fotográfus, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem tanára; Csörögi Dóra természet- és táncfotográfus, Potyó Imre környezetkutató, a 2020-as pályázat díjazottja, az év természetfotó nagydíjasa; valamint Rizsavi Tamás fotográfus, a 2021-es pályázat közönségszavasa.

Az Állat- és növényvilágunk kategóriában első helyezést ért el

lett Nemzeti Atlétikai Központ című képével, a harmadik pedig Merész Márton Séta a Gellért-hegy gyomrában című fotójával.

A Kultúránk és művészetünk kategóriában első helyezett lett Takács Gergely Időn túli tánc című képével, második helyen Czibál Gyula végzett Íróink, költőink című sorozatával, míg harmadik lett Gordon Eszter A Kulka című fotográfiája.

A Sporteseményeink kategória győztese Balogh Dávid Lövés a győzelemért című felvétele lett, a második helyen Dömötör Csaba végzett Ellenfényben című képével, a harmadik Csudai Sándor lett Duplantis világcsúcs, avagy a gravitáció tagadása című sorozatával.

Keleti Éva Kossuth-díjas fotográfus, a zsűri tagja és Kaiser Ottó Balogh Rudolf-díjas fotográfus, a pályázat zsűrielnöke

Göblös Igor Varjúúzó című képével, második lett Horváth Tibor Érkezés című alkotásával, míg harmadik helyen Dragoi Mario végzett Váratlan párharc című fotográfiájával. Gyerekalbum különdíjban részesült Ambrus Tímea Különleges szépség című fotójáért.

A Tájaink és kertjeink kategória győztese Fáth Ádám lett Utolsó tánc című fotójával, a második helyen Daróczi Csaba végzett Pusztai magány című képével, a harmadikon Fördös Gergő Különc című fotójával.

Az Építészetünk és városaink kategória első helyén Nagy Péter végzett Kápolna a Tejúthoz című felvételével, a második Bolega Niki

A Közösségi élményeink kategóriában Koncz Márton lett az első Koncertélmény című képével, a második Medgyesy Gábor A Busók tűztánca című művével, míg harmadik helyen Kele János végzett Hogy tisztán lássunk című fotójával. A zsűri különdíját Pál Márk érdemelte ki Éles kanyar című képével.

A korábbi pályázók alkotásai láthatóak voltak már a Városligetben, a Duna-korzón, Debrecenben és az Atlétikai Világajnokságon is. A legszebb képek egy folyamatosan frissülő online galériában is elérhetőek (shop.mo365.hu).

További információk a pályázatról a <https://mo365.hu/> oldalon találhatóak.

Czimbal Gyula fotóművész, az MTI fotográfusa, a Kultúránk és művészetünk kategória második helyezettje (j) átveszi a díjat Keleti Éva Kossuth-díjas fotográfustól, zsűritagtól és Kaiser Ottó Balogh Rudolf-díjas fotográfustól, zsűrielnöktől

Kik „lógnak” a családfán?

Beszélgetés Mihály Tibor oroszhegyi mérnök-tanárral, családfakutatóval

Székely Ferenc

– Ön mérnök, tanár, helytörténész és családfakutató. Mivel foglalkozik még?

– Már gyerekkorom óta – szüleimnek köszönhetően – nagyon belém volt verve a közösségtudat: az, hogy nem csak magadért kell tenned, hanem másokért is. Mert, ha a Jóisten több talentumot adott, akkor azt kamatoztatni kell. Ebből kifolyólag már fiatalon részt vállaltam a közmunkákban, majd huszonéves koromtól a falu, az egyház, a közbirtokosság vezetőségi tisztségeibe kerültem. Aktív tagja voltam a színjátszó csoportnak, 2014-ben pedig, a helyi és az elszármazott vállalkozók segítségével, egy új fúvószenekart hoztam létre. Ez a csapat jó tíz év alatt kb. 200 gyermeket mozgatott meg. A zene nagyon aktivizálja az elmét; közösségformáló ereje van. Látom a diákokon, hogy aki tagja a zenekarnak, a tanulásban is jobb. Végeredményben: jólesik a közösség pozitív visszajelzése, és jó ilyen közösségben élni...

– Miért épp ezen az úton haladt?

– Mert felemelő érzés teremteni, újat alkotni, ami a falu, a közösség életében nem volt meg. A nép emlékezete egy idő után elvész, vagy eltér az eredeti történettől. Ezért fontos a levéltárakban megőrzött anyag széles körben való felfedése. Hogy megismerjük őseink hagyományait, a rendszerető, rendtartó székely falu életét, őseink makacs ragaszkodását szülőföldjükhöz, vallásukhoz. Az a sok véráldozat, amit a megmaradás, a haza megvédéséért hoztak, mind példamutató számunkra. A falu jelenlegi arcú-lata, az impozáns épületek sokasága elődeinknek köszönhető. Ők példát adtak nekünk, mi pedig csak a kitaposott utat kell tovább járjuk. Valójában ők adtak értelmet az életnek, amire büszkéek vagyunk, s nekünk ezt kell szem előtt tartanunk.

– Melyek azok a családok, amelyeknek elkészítette a családfáját?

– Az oroszhegyi Ambrus, Péter, Vass, Mihály, Kovács – az összes családnak. A fancsali, ülkei családoknak (kb. 50 nemzetség), az etédi Gálfi, a zetelaki Nagy és Bíró családok felmenőinek, a küllőke-ményfalvi Miklós, a malomfalvi Sinka, Magyarai, a farkaslaki Márton, Kovács, a gyergyóremetei Vass, a gyergyócsomafalvi Szász, a székelyszentkirályi László család-nak.

– Hogyan kell hozzáfogni a családfakészítéshez, mire kell odafigyelni? Bizonyára Ön is észrevette, hogy egyre többen kutatják a múltjukat, eredetüket, nevezhetjük-e a jelenkor és a jövő tudományágának?

– Először is: lekérünk minden friss adatot a vizsgált családról (születés, házasság, halálozás, tisztségek stb.), majd a levéltárakból, esetenként plébániákról beszerez-zük az anyakönyvek másolatait. Én például a házassági anyakönyvvvel kezdem, mert az 1850-es évekig megtaláljuk a házasulandók neve mellett az életkorukat és szüleik nevét. Kezdetben pontos születési dátumokat találunk, amiket persze leellenőr-zünk a születési anyakönyvben, majd visszafelé haladva már csak egy életkor jelenik meg, ami gyakran nem talál a születési időponttal. Mivel a szülők nevét már tudjuk, könnyen eligazodunk. Miért nem pontosak az életkori

adatok? Azért, mert bevallás alapján történik. Ha idősebbek, akkor visszafele „csalnak”, ha pedig túl fiatalok, akkor magasabb életkort vallanak be. Megjegyzendő: 1850 előtt már nehezedik a kutatás, van életkor, de nem szerepel a szülők neve. Ilyenkor az is megtévesztő, ha közeli dátumon születtek: pl. két János nevezetű. Ilyen esetben min-dent felhasználunk; sokszor segítenek a padlásra felkerült családi levelesládák anyagai, a plébániákon megírt szerződések, rokonság-megállapító bizottsági levelek, ahol már negyed- és ötödíziglen találunk szép genealógiákat.

– Hogyan pótolják a hiányzó adatokat?

– 1820-tól visszafelé már nem áll rendelkezésünkre születési adat, ebben az esetben, kb. 25 évet visszaszámítva a házassági dátumtól, keresni kezdjük a vőlegény és a menyasszony nevét. Ha több azonos nevűvel találkozunk, akkor egyre nehezebbé válik a kutatás, de sokszor a szerencse is besegít: például ha a nevek mellett megkülönböztető vagy ragadványnevet találunk: pl. „pacsai”, „gyurka”. Sajnos sok olyan eset van – főleg a református és az unitárius anyakönyvekben –, ahol csak az apa neve szerepel. Ilyenkor segít a házassági anyakönyv. Majd jön a legnehezebb része: a halotti anyakönyv. Hatalmas anyag, mert ebben az esetben az anyakönyvek segítségével, amelyek 1700 elejétől megvannak, már közel 1000 felmenőnek kell kikeresni a halálozási időpontját. Ilyenkor még történhet korrigálás a családfán, mert lehet, hogy tévútra vezetett egy név.

– S ha még tovább akarunk kutatni?

– Akkor az országos összeírások, törvénykezési jegyzőkönyvek segítségével egészen a 16. századig lehet visszamenni. Ha pedig nem-si ágat talál a kutató, akkor az a már megjelent szakirodalom segítségével egészen az Árpád-korig vezethető vissza. Ezek családi levelesládákban, egyházközségi és állami levéltárakban, közgyűjteményekben találhatók.

– Hány napot kell eltöltenie a kutatónak a levéltárban, amíg a teljes anyag összeáll?

– Valamikor hetekig voltam Budapesten, Kolozsváron, Gyulafehérváron, Csíkszeredában, Székelyudvarhelyen a helyi és a környékbeli plébániák levéltáraiban. Sok anyagom megvan digitálisan. Ha valamire szükségem van, levelezés útján intézem. Nagyon kényelmes lett most a kutatás. Úgy általában napi 5-6 órát szánok kutatásra, délután 5-től este 11 óráig. Ez a hobbim. Nagyon szeretem, mert sok érdekesség jelenik meg, amit eddig senki nem kutatott, nem ismert. Ezek közé tartoznak pl. a címeres nemeslevelek, lófősitések, különböző érdekes perek, tanúki-hallgatások. Így leltem rá arra is, hogy 1722-ben egy csehétfalvi perben Udvarhelyszék boszorkányainak főkapitánya az én ősanyám, Kovács Istvánné volt.

– Kik azok a jeles magyar kutatók, akiktől a legtöbbet tanult, ahogy mondani szokás: a szakma csínját-bínját elsajátította?

– A kutatást én kezdtém el 25 évvel ezelőtt. Senkit nem ismertem, aki ezzel foglalkozott volna szűkebb, illetve tágabb környezetem-ben. Majd az interneten fellelhető javaslatokat is figyelembe vettem.

Jelenleg sok családfakutató csoportban vagyok benne, ahol én is elmondom az észrevételeimet, de sokat tanulok másoktól is.

– Kivel tart fenn jelenleg szakmai kapcsolatot, akivel meg tudja tárgyalni a családfakutatás aktuális kérdéseit és szakmai kihívásait?

– Szaktanácsadóim jelenleg azok a szakemberek, akik levéltárakban dolgoznak, vagy már régóta családfakutatók. Az interneten ismertük meg egymást, és sok segítséget adunk, kapunk, hogy tökéletesebb, jobb, biztosabb legyen egy családfa. Tudjuk, hogy tökéletest nem tudunk alkotni, mert a múlt századbeli kutatók anyagaiban is lelünk hibákat. De végtelenül hálásak vagyunk nekik, mert hatalmas munkát végeztek a családok felmenőinek felkutatásában.

– Ismerek egy lelkeszt Rigmányban, Buksa Ferencet, aki családfakutatásból doktorál, és megállapította: Erdélyben azt lehet mondani, hogy minden magyar minden magyarral rokon... Ezt Ön hogy látja?

– Így igaz! A felmenőkben számtalan alkalommal találko-zós ősokeket falun belül, de a szűkebb és tágabb környéken is. Ezt nevezzük ősvesztésnek. Ezt tanította nekem Czeizel professzor úr az ELTE-n. Hogy egy idő után már nem élt annyi ember a közösségekben (pl. a 11. nemzedéknél már 1024 ősünk van, ez már az 1600-as évek). Akkor a falvak lakossága alig volt pár száz ember. És ha például Csíkszék, Marosszék, Háromszék valamelyik közösségéből férjhez jött egy ős ide, ebbe a faluba, akkor az ottmaradt testvérei s azok leszármazottai által szinte mindenki-el unokatestvérek vagyunk.

– Hogy áll a helytörténeti kutatással? Most is őrzöm az Erdélyi Gondolat Kiadónál 1996-ban megjelent Őrhegy alatt. Oroszhegy monográfiája című kötetét.

– Ez idáig 18 kiadványom jelent meg, most készül a nyomdába a

19., és ha minden jól megy, Az oroszhegyi Kovács nemzetség című könyv is meg kell jelenjen karácsonyra.

– Kérem, sorolja fel kötetének címét és a megjelenés évét!

– Őrhegy alatt [monográfia] (1996); Oroszhegy. Adalékok a község monográfiájához (Vofkori Lászlóval közösen, 1997); Havas-salja iskolái (2000); Oroszhegyi Mihály Deák élete és munkássága (2001); A diafalvi I–IV. osztályos iskola. Dr. Bálint Józsefre emlékezünk. 1901–2001 (2. kiadvány, 2001); Ilyenek vagyunk. Vallomások (2002); Az oroszhegyi Ambrus nemzetség. Székelyföldi családtörténet 1627–2009 (2009); Oroszhegy jelesei (I.) Dr. Ft. Tamási György olvasó kanonok, Jánosy József honvédőrnagy (2010); Oroszhegy külterületi nevei. In Balázs Géza – Grétsy László: Helynevek érdekességei, tanulságai, népi magyarázatai. Egy pályázat legjobb darabjai. Budapest (2011); Oroszhegy jelesei II. Az egyházközség szolgálatában – papok, licenciátusok, megyebírók, kántortanítók és harangozó-sekrestyések. (Oroszhegy, 2011); Oroszhegy jelesei. III. Az oktatás szolgálatában: Magyarai Ferenc kántortanító. (Oroszhegy, 2013); Falu az Avas-tető alatt. Tanulmányok Székelyfancsal történetéből. (Oroszhegy, 2015); Az oroszhegyi Péter nemzetség. Székelyföldi családtörténet 1510 (?) – 2018.

(Oroszhegy, 2018); Az oroszhegyi Vass nemzetség. Székelyföldi családtörténet (Székelyudvarhely, 2022, Molioris Kiadó); Ilyenek vagyunk. A „fekete kalap” történetei (Székelyudvarhely, 2022, Molioris Kiadó); A Ballé- és Fancsal-patak völgyében. Tanulmányok Ülke falu történelméből. (Székelyudvarhely, 2023, Molioris Kiadó).

– Min dolgozik jelenleg?

– Jelenleg a Kovács nemzetség képeit gyűjtögetem, osztályozom, és a gyergyócsomafalvi Szász család felmenőit kutatom.

– Kérem, meséljen gyermekkoráról és iskolás éveiről.

– Egyszerű székely családban születtem. Édesapám gimnáziumba járt az 1941–45-ös években, de sajnos nem tanult tovább, pedig nagy reménnyel volt mindenki akkoriban. Az alkohol, a brigádossal járó hetes mulatozások nagyon korán, 57 évesen elvitték körünkből. Egy tizenegy évvel idősebb bátyám van. Emlékszem, mindig érdeklődő, kíváncsi gyermek voltam. Már nagycsoportos koromban az angyal elhozta az első könyvet: a Nagypap mesefáját. Márciusra megtanultam a betűket, őszig ki is olvastam. Azóta csak olvastam-olvastam – kezdetben anyám örömére, később bánatára, mert szerinte hasznosabb dolog lett volna a gazdasággal, gazdálkodással való megismerkedés... Korán megtanultam kaszálni, kapálni, takarni, hogy igazodjak a család értékrendjéhez. Az iskolában már hetedikes koromra a nekem való könyveket ki-olvastam. Nagyon szerettem a magyar irodalmat, a történelmet, majd később a mateket, fizikát, biológiát. Gondolom, ez a tömérdek információ adta meg a löketet a kutatás és az írói pálya felé.

– Hol járt középiskolába, egyetemre, hol dolgozott 1989 előtt, és mi következett 1989 után?

– Iskoláimat Oroszhegyen kezdtem, majd a székelyudvarhelyi jelenlegi Tamási Áron Gimnáziumban folytattam. A sikeres érettségi után úgy döntöttem: megpróbálom a mezőgazdasági gépészmérnököt, hisz a ’80-as évek élelmiszerüzleteinek polcai üresen tátongtak. Arra számítottam, ha szántunk, vetünk, állatokat tenyész-tünk, netán a szolgáltatási ágazatba kerülünk, akkor lesz miből fenntartanom magamat és a családomat. Az egyetemet Brassóban végeztem 1985–1990 között. A forradalom után a székelyudvarhelyi Gábor Áron Rt.-nél kezdtem dolgozni mint tervezőmérnök. Ekkor már felbomlottak a tsz-ek – édesanyám legnagyobb örömére, nekem pedig bánatomra –, a szüleim által beadott földeket visszakaptuk, de apró parcellaként. Azon gondolkodtam, hogy 7 méter széles és 150 méter

(Folytatás a 6. oldalon)

Támogatók:

Pereg, pereg az eső

Nagy Attila

Pereg, pereg az eső... Késő ősz van.

Bent a házban fűtőtestet cserél a szerelő, a feleségem Nimród unokákkal játszik – én meg, mint a méhcsalád heréje, a verandán pipázok, és figyelem az önmagába visszahúzódó természetet, a borbolyabokor apró piros meg sárga leveleit, a virágok fonnyadó szirmait, a klematisz óbronz, a szélben már cserregő leveleit...

Pereg, pereg az eső... Késő ősz van.

Benne a korban már nyakig, pipázgatva a verandán, azon mélázok: ki vagyok, ki voltam – s hogy lehettem-e másvalakivé, no meg, hogy most: vissza önmagamba, vagy a tavaszra várok még én is e késő ősz után...

Persze, tudom, hogy hiába, meg hogy nem az én dolgom az ilyen fontolgatás – hiszen, fölösleges..., ahogy ma mondanák: tök fölösleges...

Amióta működik a digivilág, azt mintegy folytatva a mesterséges intelligencia (MI vagy AI), úgy érzem, hogy mégis jogos a fent említett kérdések előszobája, valami-féle posztmodern szorongás...

Orvos vagyok, de írok is. Meg olvasok, és olvasok. Mindenfélét, még mindig. Sok klasszikust, a mo-

biltelefon ilyen-olyan híreit, a lapon topon irdogálok, a televízió is inkább feldühít, mint nem stb. stb.

Pereg, pereg az eső... Késő ősz van.

A ritka csendben, itt kint a verandán, mint a méhcsalád heréje, csak szívom a pipám, és mélázok.

Nem érzek mustillatot a kerítésen túlról, bulik sincsenek már szombatonként odatúl, csak néhány levél pereg le: lepergeti a csendes eső... Mert ősz van. Késő ősz.

Oh, boldog idők! Melyek sohasem voltak igazán boldogak!

Akik ide születtek, és itt élték életüket Európa keleti szegletében, tudják, hogy mire gondolok. Leg-alábbis, remélem...

Emlékek peregnek elő, majd le is, mint vakolat a falról...

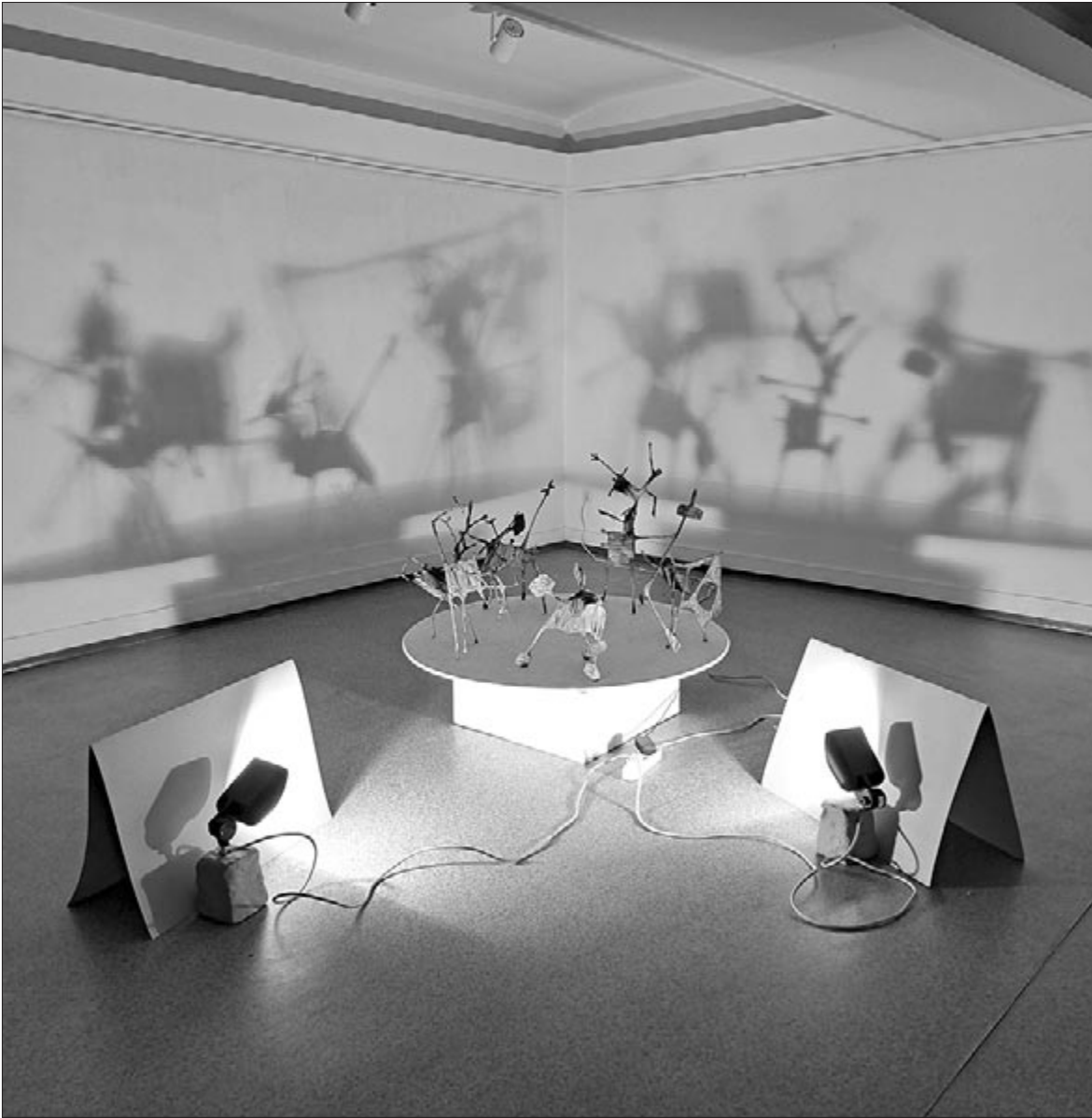
Már nem a *miért*ek érdekelnék. A rájuk adott ilyen-olyan válaszok, pláne nem.

De: érdekel már a lepergő levelekben a Turgenyev *Senilia*-ja, Vivaldi avagy Mozart néhány futamja, a lélegzés visszahozó ereje, szívem nem múló aritmiájának kitarató vigasza...

És egyéb is, ami meghalad, és számomra a csoda kategóriája. Minden, amire nincsen (még) olyan válasz, amely eligazítana...

De, kit – és, merre?...

Pereg, pereg az eső... Késő ősz van...

Kik „lógnak” a családfán?

(Folytatás az 5. oldalról)

hosszú földeken milyen gépesítést tudok alkalmazni. Semmilyen! Fogtam a régi kézi kaszám, vettem 20 juhót, egy tehenet, három malacot, és elkezdtem a munkahelyem mellett gazdálkodni, közel 25 évig. Közben 1992-ben nem vártam meg a gyár felbomlását, átmentem a tanügybe. Voltam óvó és tanító bácsi, általános, középiskolai és egyetemi tanár. Szóval megléptem a létra összes fokát. Hogy

ne mondják, nincs „pedagógiai érzékem”, menetközben, 1994–1996 között elvégeztem Gödöllőn a Szent István Egyetem tanárképző szakát. Közben idehaza is véglegesítődtem, és a fokozatit is letettem. 2002–2005 között az ELTE művelődéstörténeti szakát látogattam, ahol tanáraimtól – köztük Czeizel Endre, Popper Péter, Asztorik pannonhalmi főapát – sokat tanultam. Sajnálom, hogy a doktori képzés elmaradt. Utólagosan értékelve: rájöttem, hogy az itthoni

szakmámban a képzés és az új ismeretekkel való felvértezés fontos volt.

– Oroszhegyről, a híres szilvápálinka hazájáról jut eszembe egy költői kérdés: a költészet hasonlít a pálinkafogyasztáshoz: nem a mennyiség számít, hanem az ízlelgetés minősége... Milyen az oroszhegyi pálinka? Jutott-e belőle a világ minden tájára?

– Igen. Még Ausztráliába is kicsempészték. A titka a falu déli fekvése (ebből kiindulva négy órá-

val több a napsütés), és a vulkanikus talaj, ami a késő őszi napokon is tárolja a meleget, ezért jobban beérik. Ezenkívül a talaj ásványanyag-készlete egy különleges, finom ízt ad a szilvának, ami persze vadfajta, gyökérből vagy magról szaporodik, nemesítés nélkül. Megjegyzendő: ha a csemetéket elviszed más területre, ott ültetted el őket, már más ízű lesz a termés... A titok tehát a talajban és a napfényben kere-sendő.

– *Megkérem, beszéljen a családjáról!*

– Korán, 22 évesen, harmadéves egyetemistaként nősültem, mert akkor úgy éreztem, hogy ő lesz a társam. Mai napig is ő. Két szép leánygyermekkel ajándékozott meg; a nagyobbik házasság, fogorvos, a városi vejemmel a szomszédságunkban építkeztek. Két szép fiúunokám van. Kisebbik lányom jelenleg Kolozsváron, a Babeş–Bolyain mesteri szakon van, magyar–angol és néprajz szakon végzett. A feleségem a helyi Szent Ferenc Alapítványánál napközivezető, és a rászoruló családok gyermekeivel is foglalkozik iskola után.

– 2025. január 22-én Székelyudvarhely díszpolgára lett. Mit gondol, mivel érdemelte ki ezt a rangos elismerést?

– Gondolom, a fentiekben felsorolt munkásságom alapján döntöttek így. Nagyon jólesett! De igazából az itthoni elismerés, oklevél, amit a helyi önkormányzat, a polgármesteri hivatal adott, kellett bennem hatalmas jóérzést. A közösség akkori vastapsa arról győzött meg: jó az, amit csinállok... Hisz az ember nem lehet próféta a saját hazájában, mindig tenni kell valamit, egyre többet.

– *A mesebeli három jókivánságra mit választana?*

– Ez az őseink által soha nem élt „jó világ” sokáig maradjon fenn utódainknak. Hosszú életet kértem az égietől, hogy még sok mindent tudjak megörökíteni magunkról. Csak mostanában kezdtem rájönni: micsoda érték az élet, a létezés. Van egy csodálatos bolygónk, a Földanya. Szeretném, ha az emberek legalább 60%-a abbahagyná a panaszkodást, az elégedetlenkedést, és örvendene a mindennapi életnek, lehetőségnek; ne vágyjon nagyra. Az egyszerű élet, életvitel a legszebb.

Az ANAF csalásellenes hatósága szigorú intézkedéseket jelentett be az illegális alternatív közlekedés ellen:

3,1 millió lej bírság, több mint 12 000 autó felfüggesztése és 82,6 millió lej értékű elkobzás 2025 szeptemberétől ez év novemberéig

Az ANAF Pénzügyi Csalásellenes Főigazgatósága (DGAF) bejelenti, hogy ez év szeptemberétől országos szinten fokozza az alternatív személyszállítás területén végzett ellenőrzéseket, amelyek célja a legutóbbi elemzések alapján magas pénzügyi kockázatúnak minősített gazdasági szereplők felkutatása.

Az intézkedések kifejezetten a jelentős pénzügyi kockázatot jelentő üzemeltetőkre irányulnak, a jelenlegi digitális eszközök – e-számlázás, RO e-VAT, RO e-pénztárgépek –, valamint a 2025-ben bevezetett új jogalkotási eszközök, nevezetesen a D397 nyilatkozatok révén, amelyekkel az alternatív közlekedési platformok rendszeresen továbbítják az adóhatóságoknak az adatokat a platformokon aktív vállalatokról, a használt járművekről, a megszerzett jövedelemről, a megtett kilométerekről, a járművezetők azonosító adatairól stb.

Az eddig elvégzett ellenőrzések eredményeként a csalásellenes ellenőrök 123 ellenőrzött vállalatnál találtak szabálytalanságokat. Mostanig a következő intézkedéseket alkalmazták:

- összesen 3 125 000 lej bírság, főként elektronikus adóügyi pénztárgépek (AMEF) hiányáért;
- 12 358 alternatív közlekedésben használt jármű tevékenységének felfüggesztése AMEF hiányáért;
- 82 642 327 lej készpénzben beszedett összeg elkobzása igazoló dokumentumok hiányáért.

Az ellenőrzések során figyelmet fordítottak arra is, hogy az üzemeltetők betartják-e a 28/1999-es és a 49/2019-es sürgősségi kormányrendelet, amely az alternatív közlekedésre vonatkozó különös rendelkezéseiben előírt jogi kötelezettségeket határozza meg, miszerint kötelesek AMEF-et beszerezni és használni.

A DGAF a következő időszakban fokozni fogja az alternatív közlekedési tevékenységekből (autómegosztás) származó bevételek ellenőrzését és nyomon követését, hogy növelje az adóügyi megfelelést, és biztosítsa a közlekedési szolgáltatók közötti tisztességes versenyt.

Emlékeztetjük a gazdasági szereplőket az elektronikus fiskális pénztárgépek használatára vonatkozó kötelezettségükre, hangsúlyozva, hogy a jogszabályok be nem tartása közigazgatási szankciókat von maga után – bírságok, a tevékenység felfüggesztése az AMEF telepítéséig és a fizetés igazolásának bemutatásáig, valamint a bizonylatokkal nem alátámasztott összegek elkobzása.

A kommunikációs, PR-es sajtóosztály

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
GaGa
Maroszek

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

mediatör

Mi idén nem árat, hanem SZÍNVONALAT EMELÜNK!

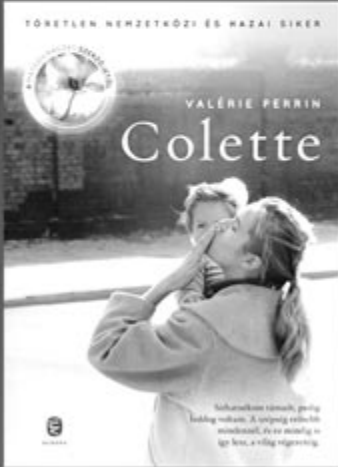
Keresse a lapárosoknál és az ismertebb könyvesboltokban, vagy rendelje meg online a www.magyarlapok.ro oldalon!

www.facebook.com/SzekelyKalendarium

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Mélissa Da Costa
Az ég minden kékje

Valérie Perrin
Colette

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
 - Rendőrség - 0265/202-305
 - SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110
 - Sürgősségi szolgálat:
 - gyermekeknek - 0265/210-177
 - Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
 - Prefektúra - 0265/266-801
 - Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
 - Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110
 - Procardia Egészségügyi Központ
 - Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087
 - Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646
 - Optika-Optofarm
 - 0265/212-304
 - 0265/312 436
 - 0265/250-120
 - 0265/263 351
 - Optolens szemsebészet - 0265/263-351
 - Dora Optics
 - 0733-553-976
 - 0733-553-976
 - DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
 - Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
 - vidék - 0265/929
 - Delgaz Grid
 - 0265/200-928
 - 0800/800 928
 - Aquaserv:
 - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
 - közönségsszolgálat - 0265/208-888
 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
 - Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
 - Vasútállomás - 0265/236-284
 - Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
 - Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)
 - 0265/263-865
 - koporsók, kellékek, - 0745-606-215
 - koszorúk - 0745-606-269
 - halottszállítás - 0758-047-604
- Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.**
- Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.**

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédmama, testvér, rokon, szomszéd, **MAGYARI ERZSÉBET** életének 92. évében megpihent. Nyugodjon békében! Búcsúzik tőle lánya, Erzsike és családja. (27245)

XIX.

GYÖNGYKOSZORÚK GYÖNGYE • ÖZÖNTÁNC TALÁLKOZÓ

2025. DECEMBER 14., 13.30 ÓRA
MAROS MŰVÉSZEGYÜTTES ELŐADÓTERME

MAROS MEGYEI TANÁCS

BIRTOK GABON

08-16 December

2025

ASOCIATIA LITTLE HOPE EGYESÜLET

BOLDOG KARÁCSONYTI

Találkozz a Télapóval!

Adományozz egy játékot a hátrányos helyzetű gyerekeknek,
és a Télapó megjutalmaz egy forró teával!

2025 December 8 és 16 között, szeretettel várjuk az adományozókat, Marosvásárhely főterén.
A Színház téri buszmegálló melletti házikóban, ahol minden nap 17-19 óra között jelen lesz a Télapó is!
Az adománygyűjtő kampányban összegyűjt játékokat a Télapó személyesen viszi el
a ROZMARING NAPPALI KÖZPONT és a hidegvölgyi KISKORÚ GYEREKEK NAPPALI
KÖZPONTJÁNAK gyerekeihez 2025 December 17-én, 12:00 órától.

design by OMERTA

Targu Mures
Marosvásárhely

DIRECȚIA DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ
TARGU MUREȘ
SZOCIÁLIS IGAZGATÓSÁGA

Family
MARKET

HUNTER
DISTRIBUTION

Zide
Mures

CityTV

Marosvásárhelyi
Rádió
România